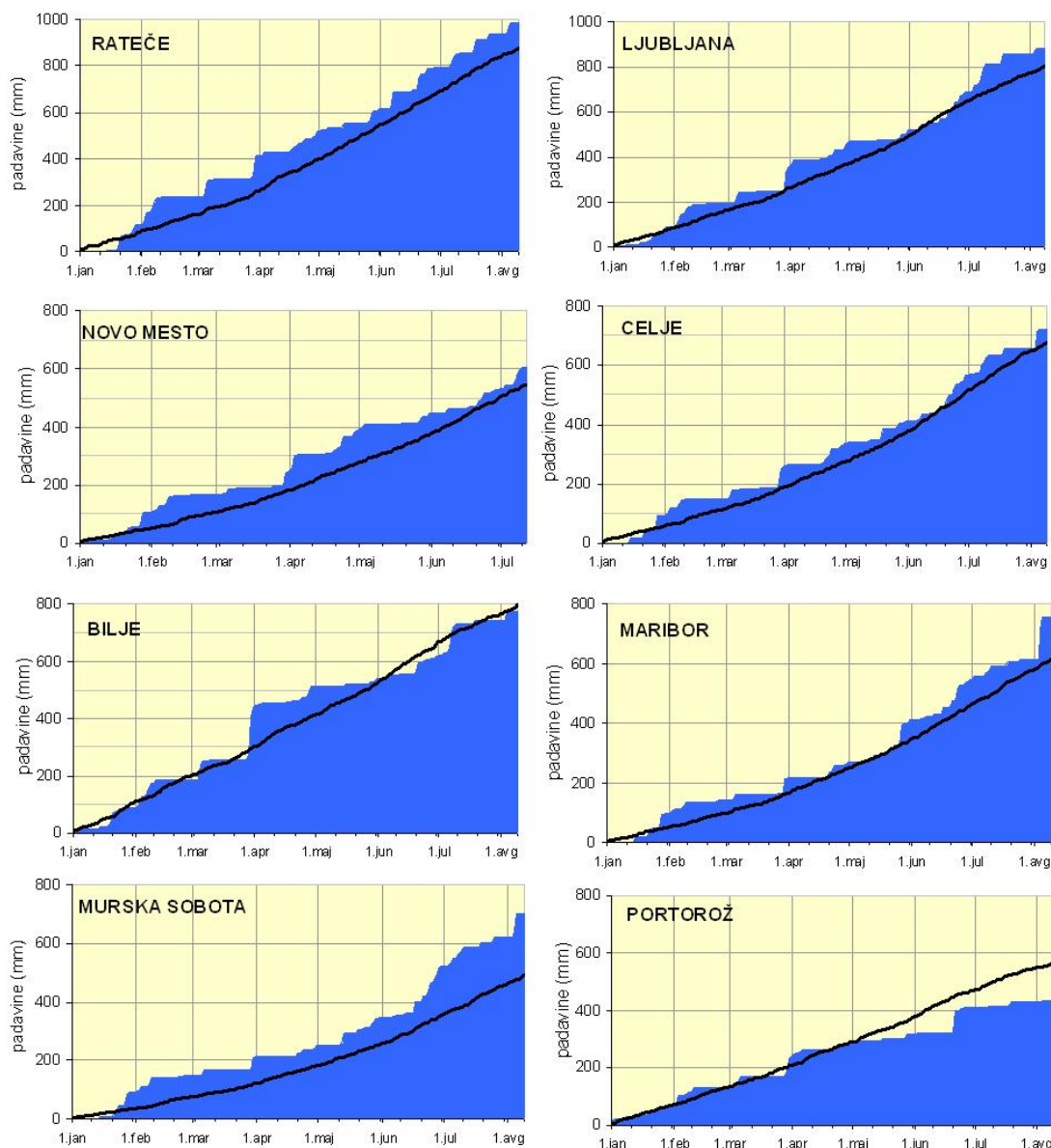

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji 1.– 10. avgust 2009

OBVESTILO

Prva dekada avgusta se je začela prav poletno, a se je nato takoj prevesila v zelo neugodno, z močnimi neurji. Obilne padavine so v vzhodnih delih Slovenije tla celo zasitila z vodo. V večjem delu Slovenije so tla zadovoljivo preskrbljena z vodo. Le na Primorskem še vedno traja pomanjkanje padavin, tla se sušijo in količina rastlinam dostopne vode se zmanjšuje.

1. Meteorološke razmere

Slika 1. Padavine v letošnjem letu v primerjavi z dolgoletnim povprečjem 1961-1990 za izbrane kraje v Sloveniji.

Prva dekada avgusta se je začela prav poletno, a se je nato takoj prevesila v zelo neugodno, z močnimi neurji. Viharni veter je odkrival strehe predvsem v okolici Ptuja. V dveh dneh je v severovzhodni Sloveniji padlo preko 150 mm dežja, kar je povzročilo prekomerno zasičenje tal z vodo, zato so se sprožali tudi zemeljski plazovi, ponekod so nastopile poplave. Največjo škodo so zabeležili na območjih Maribora, Celja in Krškega. Padavin je bilo manj v zahodni Sloveniji, predvsem na Obali, kjer je bilo padavin glede na preostalo Slovenijo izredno malo, izhlapevanje pa visoko, tako da se sušno stanje tam nadaljuje.

Vreme se je takoj po prehodu hladne fronte izboljšalo, tako smo imeli od srede naprej spet poletne temperature zraka blizu 30 °C. Jutranje temperature zraka se v takih dneh gibajo okoli 16 °C. Vroče in suho vreme je zdržalo do konca dekade, za naprej pa se spet obeta bolj spremenljivo vreme.

2. ETP

Prve dni dekade je razen na Obali precej deževalo, zato izhlapevanja praktično ni bilo. V naslednjih dneh pa so se vrnila poletna vroča temperatura iz njimi tudi visoko izhlapevanje, na Primorskem tudi preko 6 mm dnevno. V zadnjem tednu je po večini Slovenije izhlapelo okoli 25 mm, na Primorskem preko 30, na Obali pa spet več kot 40 mm.

Opazovalna postaja	Padavine	ETo	Vodna	Padavine	ETo	Vodna
	[mm]	[mm]	bilanca [mm]	[mm]	[mm]	bilanca [mm]
	v preteklem tednu			v vegetacijskem obdobju		
	(3. - 9. avgust 2009)			(1. april - 9. avgust)		
BILJE	34	31.1	2.9	339.6	566.2	-226.6
LJUBLJANA - BEŽIGRAD	23.4	23.9	-0.5	533.3	499.0	34.3
NOVO MESTO	56.3	26.4	29.9	387.1	481.9	-94.8
CELJE	63.7	26.3	37.4	461.1	500.5	-39.4
MARIBOR - LETALIŠČE	141.2	25.9	115.3	541.6	517.5	24.1
MURSKA SOBOTA - RAKIČAN	78.8	24.9	53.9	490.3	496.0	-5.7
PORTOROŽ - LETALIŠČE	4.7	42.3	-37.6	202.8	627.2	-424.4

3. Vodna bilanca kmetijskih tal

Vodna bilanca celotnega vegetacijskega obdobja od 1. aprila dalje je še vedno negativna na Primorskem in Goriškem. Najslabše so razmere na Primorskem, kjer je primanjkljaj vode presegel 400 mm.

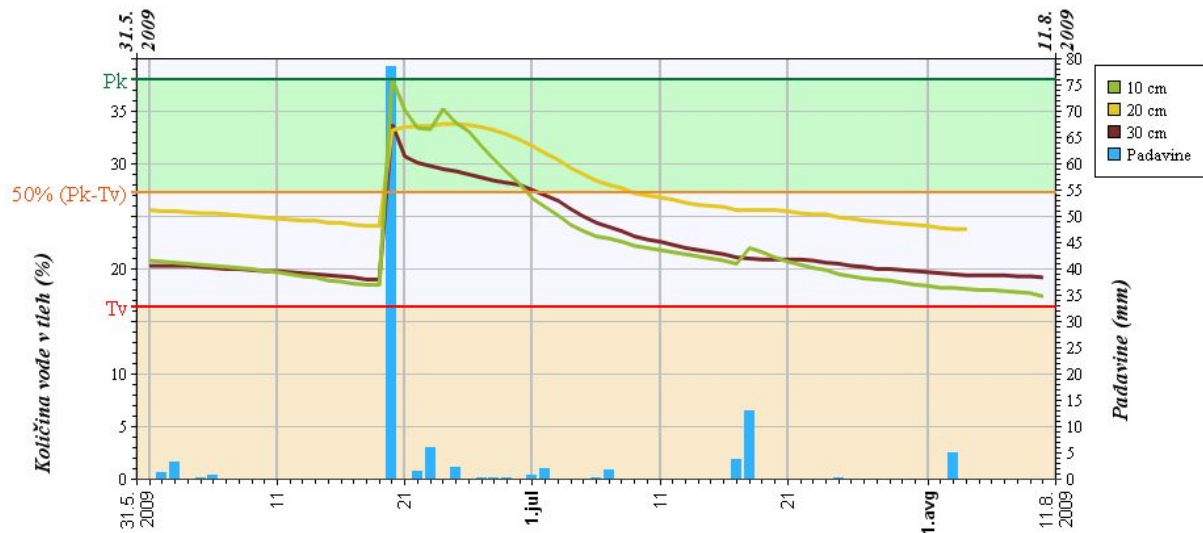
Na Primorskem se tla sušijo in rastlinam dostopna voda že drsi proti kritični meji. Težava v Istri je, da nima svojega vodnega vira, zaradi česar je težko poskrbeti za učinkovito dovajanje vode. Če dežja še nekaj časa ne bo lahko pride do izpada pridelka. Podobno je bilo pred dvema letoma, ko so pridelali za 40 odstotkov manj oljk od pričakovanega, najhuje pa je bilo leta 2003, ko so imeli oljkarji kar za 70 odstotkov izpada pridelka. Trte za zdaj še niso ogrožene. Bolj kot suša so zaskrbnjujoče visoke temperature, ki zavirajo nekatere naravne procese.

V večjem delu ostale Slovenije je zaloga vode zadovoljiva. Vročina in ugodna vodna zaloga v tleh sta večinoma godili koruzi. Ponekod še kosijo otavo, ki se ob vročem in suhem vremenu dobro suši. Obraščanje sveže pokošene travne ruše je moteno, saj je pod močnim vročinskim stresom. Rastline s plitvim koreninskim sistemom zahtevajo zalivanje. Večinoma pa so rastline v vročinskem stresu, predvsem na lahkih, propustnih tleh.

4. Voda v tleh

V prvi dekadi avgusta smo v večjem delu Slovenije beležili zadovoljivo vsebnost vode v tleh, v vzhodnih delih Slovenije celo prekomerno vlažnost tal. Najbolj kritično je stanje na Obali, kjer se vsebnost vode približuje točki venenja. Površinska plast tal pa tudi marsikje na lahkih, propustnih tleh kaže pomanjkanje.

Dnevna povprečna vlažnost tal in padavine (PORTOROŽ)

Pk = zgornja meja vode v tleh

50% (Pk-Tv) = spodnja meja rastlinam dostopne vode v tleh

Tv = rastlinam nedostopna voda v tleh

5. Obeti (izdano 10.8.2009)

Oslabljena hladna fronta se prek Alp počasi pomika proti vzhodu. V višinah doteka nad naše kraje s šibkimi jugozahodnimi vetrovi prehodno bolj vlažen zrak. Delno jasno bo, s krajevnimi nevihtami. Nekoliko se bo ohladilo.